

Rapportage Collegiale Toets 2020-2021

Reflectie over het
uitvoeringsprogramma en de
rol van de omgevingsdienst in
de beleidscyclus voor het
fysieke domein.

Aanleiding

De 29 omgevingsdiensten, verenigd in Omgevingsdienst NL (OD-NL), staan voor de kwaliteit van de leefomgeving om te wonen, werken en recreëren in hun regio. Met advies, vergunningverlening, toezicht en handhaving dragen de OD's hier aan bij.

OD-NL is het collectief van de 29 omgevingsdiensten, dat deze gezamenlijke expertise landelijk verbindt en versterkt.

In dit kader organiseren omgevingsdiensten sinds 2016 jaarlijks een collegiale toets. Bij de collegiale toets kijken collega's bij elkaar in de keuken, merken op wat goed gaat en geven advies over wat beter kan.

Dit jaar was het thema **het uitvoeringsprogramma**.

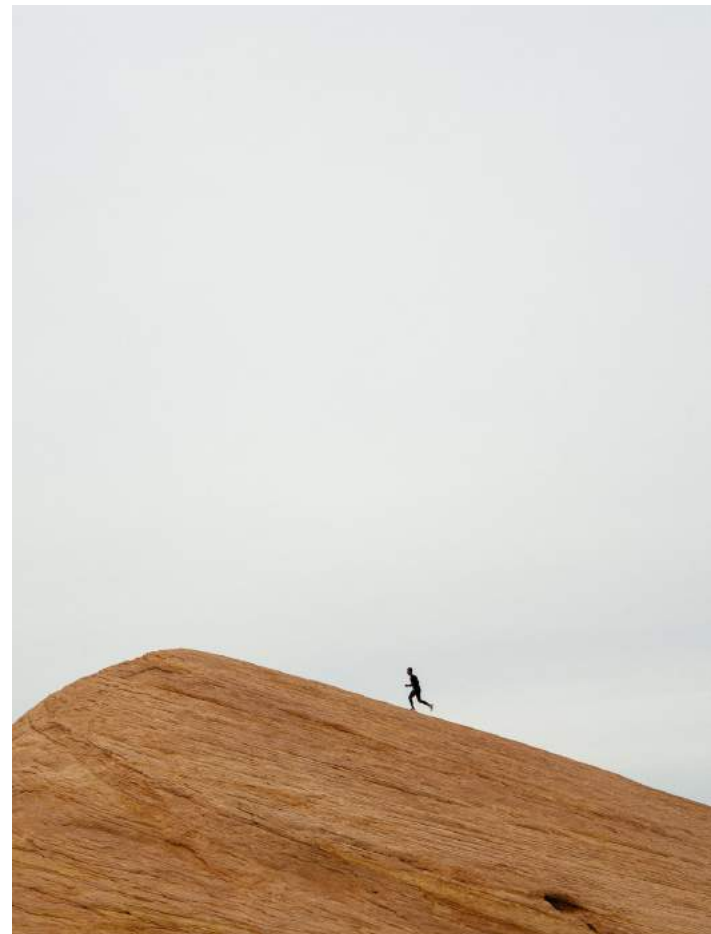

Photo by [Jeremy Lapak](#) on [Unsplash](#)

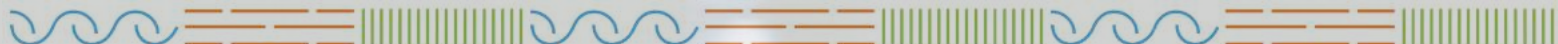

De belangrijkste verbeterpunten

Op basis van gesprekken in de poules van alle OD's, komen de volgende verbeterpunten naar voren:

- *Werk met de partners aan een **meerjarig, regionaal uitvoeringsbeleid**, met aandacht voor op outcome gerichte doelstellingen; een goed beleid is de basis voor een goede uitvoering.*
- *Maak ook vervolgens het **uitvoeringsprogramma meer regionaal**, met ruimte voor 'eigen' onderdelen. Regionaal werken moet uitgangspunt zijn, zo ben als OD effectiever en efficiënter.*
- *Prikkel de partners om met **inhoudelijke input** op het uitvoeringsprogramma te komen en zoek aansluiting met de collegeprogramma's; gemeenten en provincies zijn immers bevoegd gezag.*
- *Werk aan een goede combinatie van **structurele en incidentele financiering**, waarbij doelen in de fysieke leefomgeving meer leidend zijn dan discussies over aantallen en er voldoende aandacht is voor innovatie en ontwikkeling; een degelijke financiering is de basis voor een robuuste dienst.*
- *Zoek daadwerkelijke afstemming met de **strafrechtelijke partners** over het uitvoeringsprogramma en laat dit daarin terugkomen; alleen gedegen samenwerking met strafrecht maakt de handhaving effectief.*
- *Ga in gesprek met **de Raden en Staten** over het uitvoeringsprogramma, bijvoorbeeld in samenwerking met Veiligheidsregio en GGD; Raden en Staten hebben een belangrijke sturende rol.*
- *Zorg voor een goede afstemming met **de afdeling RO van gemeenten**; zo voorkom je hardnekkige milieuproblemen.*
- *Benut communicatiemiddelen om **het uitvoeringsprogramma meer te laten** leven bij de partners; zo blijven partners betrokken en kunnen zij hun rol pakken..*

NB: Deze punten gelden voor de ene OD meer dan voor de andere. Het is aan elke dienst zelf om hierin keuzes te maken. Ook zijn per OD nog vele meer op maat gesneden verbeterpunten besproken. Ook zijn deze punten in lijn met belangrijke onderdelen van het voorstel **impulsprogramma stelsel VTH**, zoals OD-NL dit op 4 oktober 2021 aan de staatsecretaris heeft aangeboden.

Best practices gedeeld

Bij de uitvoering van de toets zijn goede voorbeelden gedeeld en op Kennisnet geplaatst.

Bijvoorbeeld:

- Rondje langs de Raden (OD IJsselland)
- Uitvoeringsprogramma Alblasserdam (OZHZ)
- Strategische koers (OD Rivierenland)
- Omgevingsdienst on tour (Brabantse OD's)
- Nieuw Meerjarenprogramma (DCMR)
- Masterscriptie Samenwerking (OD Twente)
- Uitgangspuntennotitie (ODMH)
- Handreiking accountmanagement (OMWB)

OD's worden gestimuleerd om hierover met elkaar contact op te nemen.

Photo by [Edgar Castrejon](#) on [Unsplash](#)

Deelname

DCMR, IJsselland, ODRA, OMWB, Twente, ODMH, OZHZ, IJmond en ODG zijn al gestart in 2020 met een terugkoppeling met de directie in 2021 (verdiepende spoor).

Zuid-Limburg, ODRU, ODNHN, ODR, OFGV, ODH, ODRN, OVII, ODA, RUD Drenthe en ODWH hebben deelgenomen aan de toets in 2021, sommigen inclusief een terugkoppeling met de directie.

Limburg-Noord, NZKG, ODDV, ODBN, ODZOB, ODNV, Zeeland, RUD Utrecht en FUMO hebben ervoor gekozen dit jaar niet mee te doen.

De contactpersonen van de deelnemende OD's vind je in *bijlage III*.

Photo by [Michał Parzuchowski](#) on [Unsplash](#)

Werkwijze

Door de stuurgroep wordt een **centraal thema** gekozen; dit jaar het uitvoeringsprogramma. Hiervoor wordt een vragenlijst opgesteld, mede op basis van de regels in het Besluit omgevingsrecht.

De OD's worden verdeeld in **poules** van drie.

De OD bestudeert de eigen **vragenlijst** en overlegt met collega's. De OD vult de **antwoorden** in concept in en stuurt deze met het uitvoeringsprogramma aan de projectleiders. Zij geven per mail feedback, je past zelf een en ander aan.

De OD deelt de **ingevulde vragenlijst**, inclusief het **uitvoeringsprogramma** met elkaar.

Tijdens deze **Teams meeting** met de twee andere OD's vindt er na een **presentatie** over de eigen omgevingsdienst **discussie** plaatst over de ingevulde vragenlijst. We stellen **verdiepende vragen** en geven elkaar schriftelijk tips en aanvullingen over de ingevulde vragenlijst.

Elke OD zorgt zelf voor de **eindredactie** van de definitieve invulling van de vragenlijst en deelt deze, inclusief verbeterpunten, met de **directie** van de eigen OD.

Verdiepende spoor: De drie OD's verzorgen samen een terugkoppelingsbijeenkomst met de drie directeuren van de OD's uit de poule.

Photo by [Charles Forerunner](#) on [Unsplash](#)

Vragenlijst uitvoeringsprogramma

Aan de hand van een vragenlijst, *zie bijlage I*, opgesteld op basis van de eisen uit het Besluit omgevingsrecht, *zie bijlage II*, zijn de volgende aspecten met elkaar besproken:

- Totstandkoming
- Goede inhoudelijke discussie
- Verbinding met prioriteiten en meerjarig beleid
- Regionale afstemming met andere toezichthouders en strafrecht
- De totstandkoming van het budget
- Rol college/gedeputeerden en Raad/staten
- Relatie collegeprogramma bij het opstellen
- Rol opdrachtgever en eigenaar
- Zakelijke houding bij de uitvoering
- Verhouding met RO

Photo by [Headway](#) on [Unsplash](#)

In de volgende pagina's bespreken we de antwoorden op de vragen uit de vragenlijst.

Hoe komt het uitvoeringsprogramma tot stand?

Vindt er een voldoende goede inhoudelijk discussie plaats?

Het is de omgevingsdienst die met een voorstel komt. In veel regio's op basis van een meerjarig beleid, bij alle diensten op basis van een risicoanalyse en het jaarverslag. Het brede beeld is dat een inhoudelijke discussie veelal nauwelijks plaatsvindt. Dat is misschien logisch, omdat de deskundigheid nu bij de OD's zit en niet meer bij de gemeenten. Maar zo hoort het eigenlijk niet.

Het gesprek gaat wel over de thema's uit het collegeprogramma, zoals duurzaamheid en ondermijning. Provincies en grote gemeenten sturen wel meer op de inhoud.

Photo by [Charles Forerunner](#) on [Unsplash](#)

Hoe wordt de verbinding met de probleemanalyse, doelstellingen en prioriteiten uit het beleid geborgd?

Alle OD's werken met een risicoanalyse. Niet altijd is er een meerjarig beleid dat eraan ten grondslag ligt. Hoe beter de doelstellingen en de focus, hoe beter de uitvoering en de resultaten die je mag verwachten.

Doelstellingen zijn nog vaak abstract als schone en veilige leefomgeving. Het is bij VTH lastig om meer outcome gericht te plannen, maar er worden nu al belangrijke stappen gezet, zie verderop.

Meer op outcome gerichte doelstellingen zijn ook nodig om de beleidscyclus werkelijk te laten leven.

Photo by [Randy Fath](#) on [Unsplash](#)

Biedt de risicoanalyse en het handhavingsbeleid een voldoende goede basis om een goed uitvoeringsprogramma te maken?

Sommige risicoanalyses zijn al van oudere datum. Er wordt dan met de partners gewerkt aan een nieuwe en slimmere methode. Risicogericht werken bij vergunningverlening verdient nog wel aandacht, een van de landelijke projecten van OD-NL.

Steeds meer maken OD's gebruik van data. Dat vergt nog wel een aanzienlijke investering in data analisten en programmatuur. Maar ook in visie; in wat we met datagericht werken precies bedoelen. Ook een landelijk project van OD-NL.

Datagericht werken vereist een verandering in de gehele organisatie. Belangrijk is dat de basis dan op orde is; kwaliteit van bestaande data moet als eerste worden aangepakt.

Photo by [Scott Blake](#) on [Unsplash](#)

Hoe wordt het budget verkregen om het uitvoeringsprogramma uit te kunnen voeren, zodat de doelstellingen uit het beleid ook gerealiseerd kunnen worden?

De vraag is: Wat was er het eerst, het beleid of het geld? Het eerlijke antwoord is meestal dat er eerst een begroting is en gekeken wordt wat er gedaan kan worden met de beschikbare middelen. De begrotingscyclus loopt voor op het proces van het maken van het uitvoeringsprogramma.

Snijden in de financiën is snijden in hetgeen de omgevingsdienst voor de gemeente of provincie kan doen. Je moet dat inzichtelijk maken. Vele OD's komen bijvoorbeeld onvoldoende toe aan het actualiseren van vergunningen; je hebt niks aan een vergunning die niet actueel is. De uitdaging voor de meeste OD's is om een zo groot mogelijk deel van het uitvoeringsprogramma structureel gefinancierd te krijgen.

Vrijwel alle OD's hebben hierin stappen gemaakt. Verschillen binnen de regio zijn vlak gestreken, de discussie over tekorten wordt aangegaan. Er lijkt een betere balans tussen geld en uitvoering, maar de maatschappij stelt steeds hogere eisen. Dan zijn extra middelen nodig.

Photo by [Visual Stories II Michelle](#) on [Unsplash](#)

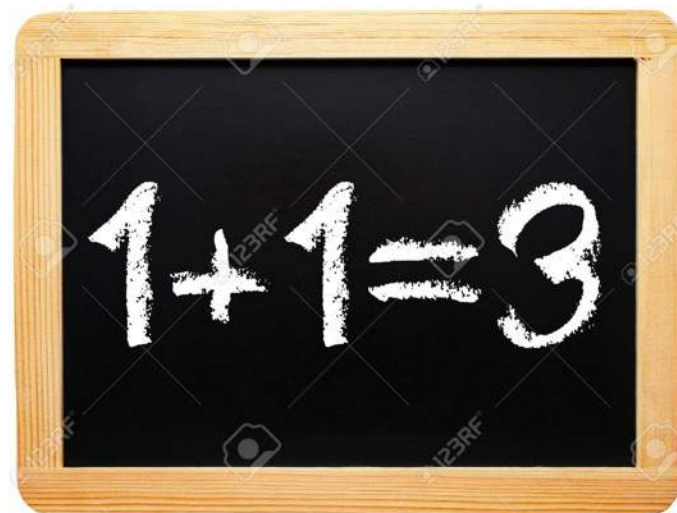
Hoe vindt de regionale afstemming op het niveau van de omgevingsdienst plaats over het uitvoeringsprogramma?

Het hart van de samenwerking is een goed functionerend regionaal ambtelijk overleg. OD's die hierin hebben geïnvesteerd plukken hiervan de vruchten. Zo is de ervaring van een aantal goed draaiende OD's.

Het regionaal overleg bereidt de bestuurlijke overleggen voor. Dat werkt bij een aantal OD's uitstekend: daarna zijn er geen grote discussies meer nodig.

Steeds meer komt het gemeenschappelijk belang van een effectieve en efficiënte taakuitvoering voorop te staan. Het beste instrument hiervoor is een gezamenlijk, meerjarig beleid en een daarop gebaseerd uitvoeringsprogramma, met een stevig regionaal deel.

Daar hoort bij structurele financiering met bijvoorbeeld een afspraak over een regionaal minimum uitvoeringsniveau.

Hoe vindt de afstemming met strafrechtelijke partners plaats over het uitvoeringsprogramma?

Het korte antwoord is: nee, expliciete afstemming over het uitvoeringsprogramma vindt niet plaats. Bij geen enkele OD.

Er zijn wel diverse contacten op uitvoeringsniveau – casusoverleg - en soms ook op strategisch niveau. Bij de ene OD loopt dit beter, bij de andere soms helemaal niet. Vaak hangt het van personen af. Maar politie en OM leveren geen bijdrage aan het uitvoeringsprogramma en afstemming met strafrecht komt hierin ook niet terug.

De verwachting was met de vorming van 29 OD's dat deze afstemming beter mogelijk zou zijn. Maar dit is in de praktijk nog onvoldoende van de grond gekomen voor wat betreft de jaarlijkse planning. Veelal heeft dit te maken met gebrek aan capaciteit bij politie en OM. De strafrechtelijke programmatische aanpak, inclusief wederkerigheid, moet verbeteren.

Photo by [Joel & Jasmin Feresthird](#) on [Unsplash](#)

Wordt het uitvoeringsprogramma vastgesteld door het bestuur van de omgevingsdienst?

Nee, en dat hoeft ook niet volgens de **letter** van het Besluit omgevingsrecht (Bor). Via de accounthouder of ambtelijk opdrachtgever van de gemeente of provincie, stelt uiteindelijk het college het programma vast.

Maar de **geest** van het Bor is anders; die zit wel een rol voor het Algemeen Bestuur (AB). Bij een enkele OD is het vaststellen van het programma juist weer wel een taak van het AB van de omgevingsdienst. Het lijkt een goed idee om dit als regio gezamenlijk te doen en regionaal te spreken over het uitvoeringsprogramma. Nu zijn het nog vaak programma's van gemeenten en provincie met een nietje erdoor.

Bij de meeste OD's gaat de ontwikkeling ook in die richting. Het ontwikkelen van beleid en het programmeren ervan is steeds meer een gemeenschappelijke taak. Bestuurders willen besturen en keuzes maken, ondanks verschillen. Dus blijf ook dilemma's delen.

Photo by [Wesley Tingey](#) on [Unsplash](#)

Hoe wordt het uitvoeringsprogramma bekend gemaakt bij de raads- en statenleden?

Het is aan de colleges van B&W van de gemeenten om de Raad te informeren. Dat gebeurt niet altijd.

Toch is de betrokkenheid van de Raad en de Staten belangrijk voor het werk van omgevingsdiensten. Veel raadsleden voelen een afstand tot de uitvoerders van een gemeenschappelijke regeling, terwijl ze er wel flink voor betalen. Zeker als sinds de oprichting steeds meer gevraagd wordt. Het gebrek aan interactie met de raad en staten wordt door vele gezien als een gemis, denk aan democratische legitimiteit van de OD.

Daarom zien veel OD's het als een uitdaging om de Raad beter te informeren over wie ze zijn, wat ze doen en – als belangrijkste – wat het oplevert voor de gemeente. Daar hoort ook bij het uitdagen van de Raad met implicaties van het beleid door ze mee te nemen in waar OD's tegenaan lopen. Bijvoorbeeld illegale bewoning bedrijfsterrein of de impact van forse ambities op energiebesparing.

Wordt, als uitvloeisel van het uitvoeringsprogramma, het werkprogramma vertaald naar alle betrokken organisatieonderdelen?

Als er iets is waar de meeste OD's steeds beter in zijn geworden, is het grip krijgen op de productie, op de uitvoering. Altijd wordt het uitvoeringsprogramma vertaald naar de betrokken organisatieonderdelen.

Getalsmatig inzicht in de voortgang van de werkzaamheden en rapporteren over aantallen is soms dermate gedetailleerd doorgevoerd, dat je je kunt afvragen of OD's hierin niet doorgeschoten zijn.

De keerzijde is namelijk dat op detail rapporteren van uren ook veel tijd kost. Het is zoeken naar een goede balans. Als het vertrouwen gewonnen is, kan de rapportage meer op hoofdlijnen. Waar het werkelijk om gaat; onze bijdrage aan een schone en veilige leefomgeving.

Photo by [Austin Distel](#) on [Unsplash](#)

Hoe is de rol van de opdrachtgever ingevuld?

In hoeverre heeft de gemeente er last van dat er nog maar beperkte milieudeskundigheid aanwezig is?

De deskundigheid is overgegaan naar de omgevingsdienst. Dat was immers ook de bedoeling. Een inhoudelijke discussie is niet altijd meer mogelijk. Dan gaat het al gauw alleen maar over geld. En dat is jammer.

Een goed begeleid regionaal overleg kan die rol overnemen. Dat de inhoudelijke rol nu meer bij de OD ligt is logisch en niet echt een probleem als de OD de partners hierin voldoende meeneemt. De gemeente blijft immers bevoegd en maakt de uiteindelijke keuzes.

Overigens hebben grotere gemeenten en de provincies nog wel capaciteit hiervoor.

Photo by [Kevin Matos](#) on [Unsplash](#)

Is er bij de partners een goede balans tussen milieu, bouwen en RO? Kan de OD die leemte invullen?

De meeste OD's hebben geen primaire rol bij ruimtelijke ordening. Een aanzienlijk deel wel bij bouwen. Toch is bekend dat de meest hardnekkige milieuproblemen eigenlijk RO-problemen zijn. Daarom is een goede samenwerking met de gemeente hierin heel belangrijk. Als je er op tijd bij bent, kun je relatief makkelijk problemen voorkomen. De gemeente moet je die rol wel 'gunnen'.

Bij alle OD's zijn ervaringen met bouwprojecten die 'niet kunnen'. Appartementen in een uitgaansgelegenheid, huizen in gebied met grote geurproblemen, flat naast grote afvalverwerker. OD's moeten de balans bewaren, als professional, zonder als spelbreker gezien te worden. Ze zorgen voor de juiste info, de data en de interpretatie. Het bestuur moet kiezen.

Daarom zitten OD's aan de Omgevingstafel. Ook toezichthouders. Niet om steeds 'nee' te zeggen, maar om mee te denken hoe het wel zou kunnen. En soms moet je wel gewoon 'nee' zeggen.

Photo by [Jainam Mehta](#) on [Unsplash](#)

Hoe ben je zakelijk, maar toch flexibel als opdrachtnemer?

Alle OD's hebben geleerd om het gesprek aan te gaan over meerwerk. Gemeente en provincie zijn opdrachtgevers; u vraagt, wij draaien. Maar dat is niet de ideale situatie. Ook zijn OD's geen afdeling milieu van de gemeente of provincie. OD's hebben een eigen professionele verantwoordelijkheid.

Financiën zijn een belangrijk en gevoelig onderwerp. OD's moeten de planning en control goed beheersen en ze zijn daar ook beter in geworden. Als de uitvoering in de knel komt door onvoorziene omstandigheden moet daarover het goede gesprek ontstaan. Zo nodig opgeschaald tot het juiste niveau in beide organisaties.

Doordat veel OD's het vertrouwen inmiddels gewonnen hebben, verlopen dit soort processen steeds beter. Als de OD of de gemeente bijvoorbeeld iets extra's wil doen, gaat dat via aanvullende opdrachten.

Photo by [Scott Graham](#) on [Unsplash](#)

Zijn er voldoende senior medewerkers om het gesprek met de bestuurlijke opdrachtgever aan te gaan?

Hoe is de wisselwerking tussen ambtelijk en bestuurlijk niveau?

In de eerste plaats is dit de rol van de directeur van de OD. Daarnaast zijn het meestal de managers VTH die de bestuurlijke contacten onderhouden, soms zijn hiervoor speciaal accounthouders aangesteld.

In de beginjaren werd het goede bestuurlijke contact nog wel als verbeterpunt gezien, nu is dit bij alle OD's inmiddels voldoende geregeld.

Goede contacten op ambtelijk niveau en een goed regionaal ambtelijk overleg is hierbij een voorwaarde. Je moet alleen opschalen als het echt nodig is.

Zo vind je vanzelf het goede antwoord op de vraag: Waar is het bestuur van en waar de ambtenaren?

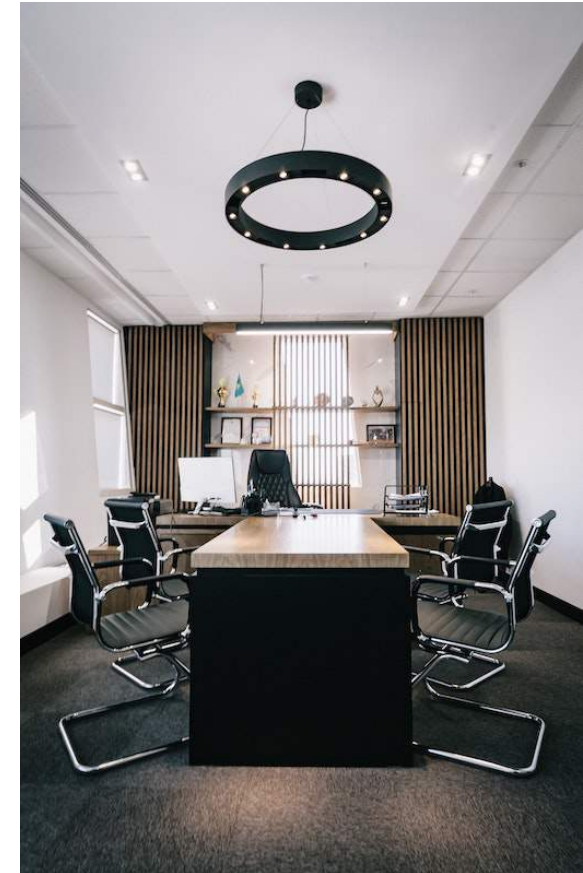

Photo by [Damir Kopezhayov](#) on [Unsplash](#)

Hoe is het contact met bestuurders vorm gegeven?

Is er bijvoorbeeld een relatie met het collegeprogramma?

Laten we eerlijk zijn; VTH is niet altijd het meest populaire bestuurlijk onderwerp bij gemeenten en provincies. Steeds meer wordt de uitvoering van VTH, en ook het beleid, overgelaten aan de omgevingsdienst. Zij hebben de kennis, zij zijn de professionals.

Vooral op thema's als *duurzaamheid*, *klimaat*, *circulaire economie* en *ondermijning* is de bestuurlijke interactie belangrijk en zijn er relaties met het collegeprogramma.

Investeren in een meerjarig regionaal beleid, en samenwerking hierin in het Algemeen Bestuur, is steeds belangrijker geworden. Zo ook het programmeren en rapporteren in termen van 'outcome'; resultaten van VTH die bestuurders en burgers aanspreken; een gewenste situatie waar we steeds meer naartoe ontwikkelen.

Photo by [Hansiörg Keller](#) on [Unsplash](#)

Welke onderdelen van het uitvoeringsprogramma zijn al wat meer in termen van outcome geformuleerd?

Het programmeren in termen van outcome staat nog in de kinderschoenen. Er zijn goede voorbeelden waarbij projecten op het gebied van energiebesparing kunnen worden vertaald in megatonnen energiebesparing. Op andere terreinen is dat nog lastig.

Landelijk loopt er binnen Omgevingsdienst NL een initiatief om via pilots te verkennen waar resultaten van toezicht beter inzichtelijk kunnen worden gemaakt. Denk aan het toezicht op luchtwassers bij veehouderij en het effect op de stikstofuitstoot in Natura 2000 gebieden.

Door uitvoeringsprogramma's meer in termen van 'outcome' te formuleren kunnen we bestuur en politiek beter in staat stellen en om te sturen en maken we onze bijdrage aan de oplossing van maatschappelijke vraagstukken beter inzichtelijk. Vaak is het al voldoende om *het goede verhaal* te vertellen. Het rapporteren in aantallen controles en dwangsommen voldoet in ieder geval niet meer.

Photo by [Roman Markov](#) on [Unsplash](#)

Hoe krijgen de resultaten uit het vorige uitvoeringsprogramma een plek in het nieuwe programma?

Gedurende het jaar vinden er over de uitvoering diverse gesprekken plaats. Dat inzicht wordt meegenomen bij het maken van de programma voor het komend jaar.

OD's houden bij de planning van controles op basis van risico-inventarisaties altijd rekening met het naleefgedrag. Slechte nalevers komen eerder aan de beurt voor een nieuwe controle.

Zoals eerder aangegeven, door in toenemende mate te werken met data, zijn OD's beter in staat te analyseren en slim te focussen op risico's. Daarin valt nog een wereld te winnen. Het is een van de belangrijkste landelijke projecten van Omgevingsdienst NL.

Photo by [Campaign Creators](#) on [Unsplash](#)

Ziet het programma er aantrekkelijk uit?

Is onderzocht bij de lezers, gebruikers wat ze van het programma vonden?

In de uitvoeringsprogramma's van de OD's zitten grote verschillen. Ook in de lay-out.

De vraag is waar de opdrachtgever behoefte aan heeft. Soms lijkt een opsomming in Excel van werkzaamheden en uren voldoende. Ook om het zakelijk en goedkoop te houden. Andere OD's gaan een paar stappen verder.

Zie je het uitvoeringsprogramma ook als een communicatiemiddel richting het bestuur, de raad en de burgers, dan is het goed om een aantrekkelijk, leesbaar stuk te maken met afbeeldingen en visuals.

Hoe ga je om met het grijze gebied wanneer opdrachtgeverschap eigenaarschap wordt?

Bij discussies over het uitvoeringsprogramma treedt de gemeente vaak op als opdrachtgever (klant). Zoals eerder gezegd gaat de discussie in tijden van bezuiniging vaak alleen over geld. Kan het voor minder?

Maar de gemeente is ook eigenaar van het collectief. En moet dus niet alleen oog hebben voor de eigen gemeente, maar er ook verantwoordelijk voor nemen dat er een goede, professionele dienst ontstaat die zorgt voor een veilige en schone leefomgeving. Zo moet er dan ook altijd budget zijn voor innovatie en ontwikkeling.

Veel OD's hebben een goede manier gevonden om een duidelijke scheiding aan te brengen in een overleg als opdrachtgever en als eigenaar. Voor dat laatste is gezamenlijk optreden belangrijk om het doel van de oprichting voor ogen te houden, zoals kwaliteit, professionaliteit, solidariteit en continuïteit.

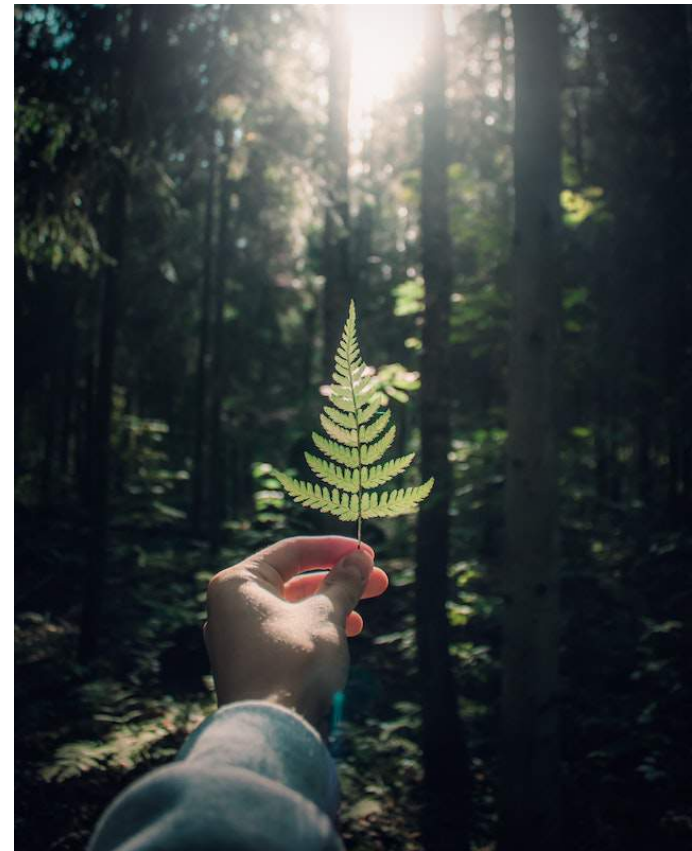

Photo by [Markus Laanisto](#) on [Unsplash](#)

Toekomst; van Collegiale Toets naar visitaties

In overleg met het ministerie is besloten om deze Collegiale Toets nog meer inhoud te geven.

Komende maanden zal worden uitgewerkt hoe. Waarschijnlijk zal OD-NL dit mede symboliseren door met een nieuwe naam te gaan werken, namelijk visitaties.

Zie het voorstel *impulsprogramma stelsel VTH*, zoals OD-NL dit op 4 oktober 2021 aan de staatsecretaris is aangeboden.

Photo by [Drew Beamer](#) on [Unsplash](#)

Bijlage I: vragenlijst

Inleidende vragen

1. Hoe komt het uitvoeringsprogramma tot stand? Kun je globaal het proces beschrijven?
2. Vindt er een voldoende goede inhoudelijk discussie plaats? Geef een aantal voorbeelden.

Verplichte onderdelen

3. Hoe wordt de verbinding met de probleemanalyse, doelstellingen en prioriteiten uit het beleid geborgd?
4. Biedt de risicoanalyse en het handhavingsbeleid een voldoende goede basis om een goed uitvoeringsprogramma te maken? Waarom voldoende? Wat zou nog beter kunnen?
5. Hoe wordt het budget verkregen om het uitvoeringsprogramma uit te kunnen voeren zodat de doelstellingen uit het beleid ook gerealiseerd kunnen worden?
6. Hoe vindt de regionale afstemming op het niveau van de omgevingsdienst plaats over het uitvoeringsprogramma?
7. Hoe vindt de afstemming met strafrechtelijke partners plaats over het uitvoeringsprogramma?
8. Wordt het uitvoeringsprogramma vastgesteld door het bestuur van de omgevingsdienst?
9. Hoe wordt het uitvoeringsprogramma bekend gemaakt bij de raads- en statenleden?
10. Wordt, als uitvloeisel van het uitvoeringsprogramma, het werkprogramma vertaald naar alle betrokken organisatieonderdelen?

Ondersteunende vragen

- A. *Het opstellen van het uitvoeringsprogramma*
 11. Hoe is de rol van de opdrachtgever ingevuld?
 12. In hoeverre heeft de gemeente er last van dat er nog maar beperkte milieudeskundigheid aanwezig is? Hoe wordt dit zo nodig ondervangen?
 13. Is er bij de partners een goede balans tussen milieu, bouwen en RO? Kan de OD die leemte invullen? Zo ja, hoe werkt dit in de praktijk?
 14. Hoe ben je zakelijk, maar toch flexibel als opdrachtnemer?
 15. Zijn er voldoende senior medewerkers om het gesprek met de bestuurlijke opdrachtgever aan te gaan? (bestuurlijke sensitiviteit) Hoe zijn de ervaringen hiermee?
 16. Hoe is het contact met bestuurders vorm gegeven? Is er bijvoorbeeld een relatie met het collegeprogramma? Hoe kan dit worden verbeterd?
 17. Waarover ontstaan discussies en hoe ga je daarmee om?
 18. Welke onderdelen van het werkprogramma zijn al wat meer in termen van outcome geformuleerd? Kun je een paar voorbeelden geven?
 19. Hoe krijgen de resultaten uit het vorige uitvoeringsprogramma een plek in het nieuwe programma? Hoe is dit geborgd?
 20. Ziet het programma er aantrekkelijk uit? Layout, leesbaarheid, gebruik foto's, tekeningen, tabellen, samenvatting?
 21. Is onderzocht bij de lezers, gebruikers wat ze van het programma vonden?
- B. *De uitvoering en monitoring van het programma/werkplan*
 22. Hoe gaan opdrachtgever en opdrachtnemer om met veranderende omstandigheden in de uitvoering?
 23. Hoe wordt de voortgang van het uitvoeringsprogramma gemonitord?
 24. Wat gebeurt er als er afwijkingen van het uitvoeringsprogramma wenselijk zijn?
 25. Hoe / wanneer wordt het werkplan bijgesteld?
- C. *Overige vragen*
 26. Hoe ga je om met het grijze gebied wanneer opdrachtgeverschap eigenaarschap wordt?
 27. Gaat de discussie alleen over geld of ook over milieurisico's en outcome?

Bijlage II: Relevante artikelen Besluit omgevingsrecht over het uitvoeringsprogramma

Artikel 7.3

- 1** De bestuursorganen, bedoeld in artikel 7.2, eerste en tweede lid, werken jaarlijks het uitvoerings- en handhavingsbeleid uit in een uitvoeringsprogramma voor de desbetreffende rechtspersoon waarin wordt aangegeven welke van de vastgestelde activiteiten zij het komende jaar zullen uitvoeren. Daarbij houden ze rekening met de krachtens die leden gestelde doelen en de krachtens artikel 7.2, zesde lid, onder a, gestelde prioriteiten.
- 2** De bestuursorganen stemmen het uitvoeringsprogramma af met de organen die belast zijn met de strafrechtelijke handhaving.
- 3** De bestuursorganen, bedoeld in artikel 7.2, tweede lid, dragen zorg voor een uniform uitvoeringsprogramma voor de taken, bedoeld in artikel 7.1, eerste lid, op het niveau van de met die taken belaste omgevingsdienst.
- 4** Burgemeester en wethouders, gedeputeerde staten en het dagelijks bestuur van een waterschap maken het uitvoeringsprogramma bekend aan de gemeenteraad, provinciale staten onderscheidenlijk het algemeen bestuur van het waterschap.

Artikel 7.5 lid c

De bestuursorganen, bedoeld in artikel 7.2, eerste en tweede lid, dragen er zorg voor dat:

- a.** de voor het bereiken van de krachtens die leden gestelde doelen en de voor het uitvoeren van de daarin bedoelde activiteiten benodigde en beschikbare financiële en personele middelen inzichtelijk worden gemaakt en in de begroting van de desbetreffende rechtspersonen en van de omgevingsdienst worden gewaarborgd;
- b.** de wijze van berekening van de benodigde financiële en personele middelen, bedoeld onder a, inzichtelijk wordt gemaakt;
- c.** voor de uitvoering van de uitvoeringsprogramma's, bedoeld in artikel 7.3, eerste en derde lid, voldoende financiële en personele middelen beschikbaar zijn en dat deze middelen zo nodig worden aangevuld of de uitvoeringsprogramma's zo nodig worden aangepast.

Bijlage III: contactpersonen

Ronald Bakker
rbakker@odmh.nl

Nanda Barendsen
n.barendsen@omwb.nl

Henk Brueren
h.brueren@ovij.nl

Paul de Groot
pdegroot@od-groningen.nl

Jochem Jacobs
jochem.jacobs@odrn.nl

Carry Hardy
cwj.hardy@ozhz.nl

Paula Hazewinkel
paula.hazewinkel@odra.nl

Ron Houben
rjmm.houben@rudzl.nl

Sunny Holthuisen
SHolthuisen@odnhn.nl

Rob Hosman
r.hosman@odru.nl

Martijn Luikens
m.luikens@odtwente.nl

Cees van Mullem
c.vanmullem@odwh.nl

Astrid Poppelaars
astrid.poppelaars@dcmr.nl

Maurice Roelen
m.roelen@ofgv.nl

Mirella de Ruiter
m.deruiter@odrivierenland.nl

Martin Roelink
m.roelink@odijsselland.nl

Maurice Tanke
maurice.tanke@odachterhoek.nl

Annet Wolke
awolke@odijmond.nl

Peter Zoeteman
p.zoeteman@ruddrenthe.nl

Natasja Zweekhorst
natasja.zweekhorst@odh.nl

